

סוכה פרק ראשון סוכה

עין משפט נר מצוה

י.

א א מ"י פ"ג מ"י מהלכו
 תומלת מ"י הלכה ח'
ב ב ג מ"י פ"ה מהל'
 סוכה הלכה כג סג
 עשין מג טו"ע א"ח ס"י
 ס"ה ספ"ח ח'
ג ד ה מ"י שם הלכה ז'
 סגג ע"ש טו"ע א"ח ס"י
 ס"י חר"ט ספ"ח י"ט וס"ט
 מ"כ ספ"ח ד'
ד ו ז מ"י פ"ו מהלכות
 סוכה הלכה טו סג
 שם טו"ע א"ח ס"ט
 מ"ג ספ"ח ג'

אמר רב הונא טפח. אע"ג דלקמן פרק הישן (דף כג): אמרין
 מצוטו רמי הכה לא שייך:

שלא מצינו מקום פחות מ'ד'. היינו לענין רשות היחיד וקרמלית
 כדפירש בקונטרס ולענין גובה נמי אשכחן צריש חלון
 (שביבין דף עו.) ליחשב כפתח:

פירם ע"ה בריין מפני החמיה.
 כמזב בתשובת הגאונים
 הא דקמני פירס עליה סדין מפני
 החמה או תחמיה מפני הנשר פסולה
 היכא דחמתה מרובה מלמלה בלא
 סדין אבל לא יש גלמה מרובה
 מחמתה כשרה ואין הסדין פוסלה
 והיינו כמו שפירשתי לעיל דאין
 מלטרפ סכך פסול צנדי סכך כשר
 כיון דבלא פסול גלמה מרובה
 וכענין זה מפר"ט מפני החמה
 שמיצטת את הסכך ומתוך כך היה
 נעשה חמתה מרובה וכן תחמיה
 מפני הנשר ואם היו עלין נושרין היה
 חמתו מרובה והסדין מונע מליפול
 וכיון שסדקי גורם שעל ידו גלמו
 מרובה מחמתו פסול אבל לפירוש
 הקונטרס קשה ללמה יפסל מפני
 שמגין על האדם מפני החמה ומן
 הקיסמין מאי שגא מלנאותה ועוד
 מלינו לקמן פרק הישן (דף כז):
 יוחנן צנדי אליעי כשהגיע חמה
 למרגלותיו עמד ופרס עליו סדין:
 עד

(ה) היכי דמי כגון שהתחמנה ללמה מרובה מחמתה והעליונה חממה
 מרובה מלמלה וקיימי תרוייהו צמוד כ' עליונה כשרה ופסולתה
 פסולה היכי דמי כגון דתרוייהו ללמן מרובה מחמתן וקיימא עליונה
 צמוד כ' פשיטא חתמנה כשרה ועליונה פסולה איצטריכא ליה מ"ד

ניגור דילמא מלטרפ סכך פסול כו'.
 ול"ג צהא סימונא וכגון דקיימא
 עליונה כו'. ופירשו שתייהן כשרות
 ה"ד כגון שהתחמנה חמתה מרובה
 דסכך דידה כמאן דלימיה הוא
 דתרוייהו מתכשרין בסכך העליון
 והוא דקיימא עליונה צמוד כ' לארך
 דהוי פסול כשר אף להכשר תחמתה:
 שתיין ספולות כו' וקיימא עליונה
 למעלה מל'. לגגה של תחמתה
 שהיא קרקעיתה של עליונה: חתמנה
 כשרה ועליונה פסולה ה"ד כגון
 שהתחמנה ללמה מרובה כו'. דסכך
 של עליונה לאו סכך הוא ולא מיפסלה
 תחמתה משום שסוכה חמת סוכה
 ועליונה פסולה דחמתה מרובה
 מלמלה וכגון דקיימי תרוייהו צמוד
 כ' לארך דאי עליונה למעלה מעשרים
 אף תחמתה פסולה משום דמלטרפ
 סכך פסול צנדי כשר משום דסכך
 למעלה מעשרים פסולה אבל כי קאי
 צמוד כ' ליטרפ ובלבד שלא יהא
 גלמה מרובה מחמתה דתפסיל
 תחמתה משום סוכה חמת סוכה:
 ה"ד דחתמנה פסולה. משום סוכה
 חמת סוכה: וקיימא עליונה צמוד
 כ'. לגגה של תחמתה דהוא קרקעיתה
 דעליונה: פשיטא. דכי חד מנייהו
 חמתה מרובה לאו סוכה חמת סוכה
 היא ומאי אשמעינן רבי ירמיה:
 חתמנה כשרה ועליונה פסולה
 איצטריכא ליה. כדקיימא עליונה
 צמוד כ': מ"ד ניגור. למיפסל
 תחמתה משום זמנין דקיימא עליונה
 למעלה דלא מסיק אדעמיה למיחש
 לתחמתה משום לירוף פסול עס כשר
 ומדחוי לעליון חמתה מרובה סכך
 כמאן דלימיה הוא ולא פסיל לתחמתה
 קמ"ל דלא גרמין הוא אפ"ל הא:
 וכמה יהא. הפסק בין סכך לסכך
 ותפסול תחמתה משום סוכה חמת
 סוכה דלא נימא חד סוכה הוא:
 ע"פ. אבל צנדי מטפח חד סככה הוא:
 ע"פ על טפח צרום טפח
 מציא את הטומאה והוא צנדי מפני הטומאה.
 חמת אחד וכליש תחת ראשו שני והוא קורה ארוכה ורחבה ע"פ וראויה להציל טומאה לא מיימי משום רוח פסוק טפח
 ממנו ולקרקע ולא חוץ א"ח יש כלי על גבה כנגד הטומאה אפילו עד לקיע טמא דטומאה רלוזה שאין לה אהל טפח צוקעת ועולה:
 שלא מלינו מקום חסו. להיות רשות לעצמו לא כרמלית ולא רה"י פחות מארבעה כדאמר ביציאות השבת (דף י.) והכא נמי לאו רשות
 לעצמו היא לאקרויה סוכה חמת סוכה: כהשגרה כך פסולה. משום שתי סוכות פסלה קרא וכי לית זה בעליונה הכשר סוכה לאו סוכה
 היא ולא פסלה: אי נימא דירין ממש. שאין זה א"ח אטו דירין גרמי. מכל מקום סוכה חמת סוכה היא: אלא לאו שאינה ראויה
 לדירה והיכי דמי דלא גבוה י' מכלל דה"ק כו'. וקשיא לשמואל מדרבנן: כי אסא רב דימי אמר אמרי זמערבא. האי אין ראויה לדירה
 דקאמר ר' יהודה לאו צשאין גבוה קאמר דא"כ לת"ק נמי כשרה אלא כשאין צריאה וחוקה לקבל כסמות וכריש של עליונה ולישן תחמתה
 כשרה מהאי טעמא דשמואל דכהשגרה כך פסולה וכיון דעליונה לא חזיא למידד זה שהרי אין תחמתה מקבלתה לא פסלה: ופרכינן מכלל
 דה"ק סכך כו'. סוף סוף שמע מינה דרבנן לית להו דשמואל והוא הדין לנשינה גבוהה כו': ומשי אינא צניייהו כו'. דרבנן סכך
 כיון דיכולה לקבל צדוקת שם סוכה על העליונה ומיפסלה תחמתה ורבי יהודה סכך כיון דליכא תשימא להדיא לאו שם סוכה עלה
 דעליונה: מ"ג. הנשר. שלא יהו עלין וקיסמין נושרין על שולחנו וסדין דבר המקבל טומאה הוא ופסול לסכך כדלקמן (דף יא.).
 או שפירם על גבי קינוף. כלומר או אפילו לא פירס מפני הנשר רגלי המטה
 וגבוהין ומניח כלונסות מזה לזה על גביהן ופורס עליהן סדין ומרחיקן מן הסכך דהשתא לא משום מסכך צדכר המקבל טומאה מיפסלה
 דהא לאו לסוכי שטחם התם: פסולה. משום דאינו יושב צסוכה דלהל מפיסק צניייהו: אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה. שאין
 אלא שנים והן יוצאין צצמנע מטה אחד למראשומיה ואחד לרגליה ונותנין כלונסא מזה לזה ופורסין עליו סדין והוא משפע לכאן ולכאן
 ומשום דאין לה גג טפח רחב למעלה לא מיקרי אהל: ג' ל"ג אלא מפני הנשר. דשניה סכך להגין הלכך מפסיל משום מקבל טומאה:
 אבל לנאותה. אין שם סכך עליה וכשירה. וי"מ טעמא דפסולה משום שני סככים ואי אפשר דא"כ לרב חסדא לא מפסיל אלא אם כן
 מופלג ד' דהא איהו אמר לעיל ארבעה וכיון דמיפליג ד' תו לא מני למימר אבל לנאותה כשרה דהא איהו פסיל לקמן [ע"ג] צנדי סוכה
 המופלגין ד' מן הסכך משום שני סככין: צקרימין המצויינין. מעשה אורג כגון צנדי צבעונין שקורין אצברייין: וצמדעיים
 המצויינין. שזרמין צולטת כגון מעשה רוקס או מעשה אורג שקורין גלישק"ש: ייגום שמיים. נותנין צכסות של זכוכית לני:
 הכל

(א) אלוהט פ"ג מ"י מ"י
 (ב) ג' ו'ל' דקמן.
 (ג) צנדי ל' שבת כב. מה.
 (ד) ו'פ' אשכולות של ענבים
 שהן כרומין עס זמורה.
 (ה) ע"כ שייך לך
 (ו) ו'פ'שק"ש רש"י א"ח

הגהות הב"ח
 (א) ש"י ד"ה היכי דמי
 וד"ה שתייהו וד"ה חתמנה
 כשרה הדיא:

מוסף רש"י

טפח על טפח ברוב
 טפח. אהל קטן טפח רוב
 טפח אורך וטפח רוחב
 ורום מלנו טפח, מביא
 את הטומאה. אם סתם
 מן המט צנדי זה וכל
 צנדי זה הוה טמא כלי
 מחמת אהל המט (דף כו.).
 והוציא בפני הטומאה.
 אם עומתה תחתיו וכל
 על גביו הכלי טמא, והכי
 נקט על רום טפח דלי הוה
 חלל רומן פחות מטפח
 הוא טומאה רלוזה וכנגדו
 למעלה עד לקיע טמא
 כדאמרין בעשרי הכותש
 (חולין קכז.) ולענין אטוי
 טומאה נמי לא מיימי
 ללא אהל הוא (דף
 שם.) סיככה כהלכתה.
 לטובה (שבת פח.).
 וצריכה. יפה ביצה
 ג'. בקרימין. פירשה
 ניריטת של צנעים שקורין
 אצברייין (שבת כב.).
 ובסדינין המצויינין.
 לגנב של פשתן (ביצה
 ג'). אפרסקין. פירשק"י
 כלע"ו (שבת פח.).

רבינו הגנאל

כיון ששינוי העליונה
 כשרה והתחנתה פסולה,
 אמרי וכמה יהא בין
 סוכה לסוכה, כמה יהא
 חלל בין סכך לסכך
 ותהיה התחנתה פסולה.
 אמר רב הונא טפח,
 טפח. רב חסדא אמר
 ד' טפחים, שלא מצינו
 מקום פחות מ' טפחים.
 ושמואל אמר עשה
 טפחים, כהכשרה, כלומר
 אין התחנתה פסולה עד
 שהיה בעליונה הכשר
 סוכה. ודייקין מדברי ר'
 יהודה דתני [אם] אין
 דירין בעליונה התחנתה
 כשרה, ואוקימנא בשאינה
 ראויה לדירה, מכלל
 דתנא קמא סבר אע"פ
 שאין העליונה ראויה
 לדירה כשרה, קשיא
 לשמואל. ושניין אין
 [ראויה] לדירה מרווחת,
 אבל ראויה לדירה על

לענין רש"י

אצברייין (אצברייין).
 בריה מקושטים
 בדונאות צבעוניות.
 גלישק"ש
 (גבולישק"ש). קישוטים
 וקרימין בולטים.

רבינו הגנאל (המשך)

דידי הדיק, ד"י טפחים
 ירי עיי דחוקן היא.
 וכן אצ"ר דאמרי במערבא
 כל שאין (העליונה)
 (התחנתה) יכולה לקבל
 בריים וסכותו של עליונה.
 כלי שנויא הכא והכא
 חזיא, התם לדירה והכא
 לקבל, על ידי הדחק.
 פ"ס קא פרס עליה סדין
 מפני החמה או תחמיה
 מפני הנשר. דלא יהון
 טריפין דסוכה נתיין על
 העטמיים בעירונא דאכול.
 או פורס סדין על גבי
 הקניפות, שהן ד' קניפות
 ב' קצות המטה פסולה.
 אבל פורס הוא על
 נקליטי המטה, שהן שנים
 באמצע המטה, כדאסינן
 בירושלמי רב ביבי בשם
 ר' יוחנן שכן הוא עושה
 חלל באצילי ידו. כלומר
 אם הוא מכסה בסדין
 ומעמיד שתי זרועותיו,
 ושתי ידיו עומדות על
 גופו והסדין עליהן, נמצא
 זרועותיו בולטין וגולין
 מצדין כנקליטי המטה
 והסדין עליהם. לפיכך על
 גבי נקליטי כשרה כי
 כדורעותיו הן חשוכין.
 פירש גאון קינופות ד'
 עמודין עומדין במטה,
 ועליון מלמעלה ד'
 עמודים ברוחב ופורסין
 עליהן סדינין, ונקראין
 בשביל טראפה. נקליטיין,
 שני עמודין עומדין,
 עשויין כפתח העשוי
 בפאת המטה שהיא
 מסגרתה, מפני צדדין.
 אמר רב חסדא זה ששינוי
 פסולה ודוקא מפני הנשר
 אבל לנאותה כשרה.
 ואיתן לפרשי מהא דתני,
 סיככה כהלכתה ועיטרה
 בקרימין ובסדינין המצויינין
 ותלה בה גאונים אפרסקין
 כו', אסור להסתפק מהן